

чи навіть переробляти. Тому, виникла ідея, на основі досліджень, які я провела (опитування, спостереження), щодо створення молочарського обслуговуючого кооперативу, встановлення мінізаводу з переробки козячого молока та виготовлення з нього сиру-бринзи сучасних зразків. Слідуючим етапом проекту – налагодження постачання сиру-бринзи в курортну зону Сатанова.

Економічним аспектом вирішення наведеної проблеми – це реалізація принципу: проблему перетворюємо в прибуток, покращуючи добробут своїх жителів.

Створення молочарського сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу; закупівля мінізаводу по переробці молока сир-бринзу та його встановлення в с.Іванківці, навчання обслуговуючого персоналу. Оскільки це село розташоване у найвигіднішому положенні, тоді із сусідніх сіл налагодити підвіз козячого молока саме до Іванковець. Село Іванківці розташоване на південь від смт. Сатанів- центра ОТГ . Навколо села ліси та пасовища, що дає змогу утримувати достатню кількість поголів'я кіз. Користь козячого сиру переважає над коров'ячим. Екологічна ситуація – найкраща в ОТГ.

Пропоную покращити життєвий рівень жителів громади шляхом функціонування мінізаводу з переробки молока. Молочарські кооперативи є рішенням для подолання труднощів, з якими зустрічається найбільш масова та найменш захищена категорія сільськогосподарських товаровиробників – власники особистих селянських господарств.

Пропоную провести такі заходи, *пропозиції*:

Захід №1. Створення сільськогосподарського обслуговуючого молочарського кооперативу.

Захід №2. Придбання та монтаж міні – заводу по переробці козячого молока на сир-бринзу.

Захід №3. Підключення міні – заводу до існуючих комунікацій.

Захід №4. Пусконаладжувальні роботи.

Захід №5. Офіційне відкриття роботи міні – заводу по переробці молока та виготовлення сиру-бринзи. Та вирішення питання з постачанням його на курортну зону Сатанова.

Захід №6. Інформаційне висвітлення реалізації проекту.

Захід №7. Звітність за реалізацією проекту.

УДК 631.22:628.89

Сальникова Д.Д., студентка II курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Милостивий Р.В., кандидат вет. наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, Україна

ВПЛИВ ПОГОДНИХ УМОВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ЗА РЕСУРСОЩАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Наслідки змін клімату суттєво впливають на сільське господарство, яке в значній мірі залежить від кліматичних умов. Особливо такому впливу піддається молочна худоба, яка утримується в неізольованих корівниках, мікроклімат яких безпосередньо залежить від умов зовнішнього середовища [1-2]. Природня

(через відкриті штори і світло-аераційні гребні), а також додаткова механічна вентиляція (із застосуванням розгінних осьових вентиляторів) в період літньої спеки не може в повному обсязі забезпечити комфортні умови для корів, надоя яких можуть знижуватися до 1 літра на голову на добу [3-4]. В цьому зв'язку, оцінка взаємодії між параметрами зовнішнього середовища та продуктивними якостями корів дозволяє своєчасно застосувати відповідні управлінські рішення щодо пом'якшення наслідків глобального потепління, які ґрунтуються на найближчих й довгострокових прогнозах [5].

Метою роботи було визначити кореляцію між параметрами доквілля й молочною продуктивністю корів, а також оцінити силу впливу погодних умов на надой й компоненти молока в теплу пору року, при утриманні тварин в неізолюваних ресурсозберігаючих приміщеннях.

Дослідження є частиною науково-дослідної роботи кафедри технології переробки продукції тваринництва «Забезпечення сталого розвитку тваринництва і природної резистентності під впливом екологічних та технологічних факторів» (номер державної реєстрації 0114U005590).

Погодні умови (інсоляцію, напрямок і силу вітру, температуру повітря та відносну вологість) враховували щогодини з травня по серпень за даними Українського Гідрометцентру. Їх систематизацію здійснювали за раніше запропонованому принципу [5]. Погодні умови (інсоляцію, напрямок і силу вітру, температуру повітря та відносну вологість) враховували щогодини з травня по серпень за даними Українського Гідрометцентру. Їх систематизацію здійснювали за раніше запропонованому принципу. Дані по продуктивності корів (добові надой, вихід молочного жиру та білка, а також відсоток жиру та білка в молоці), були зібрані в системі управління стадом DairyComp 305 на молочному комплексі «Агро-Союз». Кореляційний аналіз проводився з використанням рангового коефіцієнту кореляції Спірмена в програмному забезпеченні Statistica 10 (StatSoft Inc.). Достовірною вважали різницю при $p < 0,05$. Сила впливу окремих факторів на продуктивність молочних корів була визначена за допомогою MANOVA.

Результати досліджень. Отримані дані свідчать про те, що погодні умови мали різний зв'язок з продуктивності корів, в залежності від того, в яких умовах знаходились тварини. Наприклад, інтенсивність інсоляції позитивно корелювала з надоями та компонентами молока (молочний жир та білок) під час температурного комфорту, в той час як в період невеликого і, особливо, помірного стресу, зв'язок між ознаками набував негативного характеру, аж до середньої сили цього взаємозв'язку. Слід відзначити, що теплий період року характеризується нестійкістю погодних умов, що супроводжується різною силою взаємозв'язку між параметрами повітряного середовища і молочною продуктивністю тварин. Не дивлячись на відносно слабкий кореляційний зв'язок, сила впливу окремих погодних факторів на надой, молочний жир та білок становила до 10%, тоді як продуктивність корів в теплий період року в цілому на 50% може бути обумовленим станом зовнішнього середовища.

Висновок. Сила кореляції між станом погоди і молочною продуктивністю корів залежала від умов комфорту тварин, в тому числі, від стану мікроклімату в приміщенні. Це важливо враховувати при визначенні сили впливу погодних факторів на удій корів і компоненти молока.

Література

1. Hempel, S., Menz, C., Pinto, S., Gal'an, E., Janke, D., Estell'es, F., et al. (2019). Heat Stress Risk in European Dairy Cattle Husbandry under Different Climate Change Scenarios – Uncertainties and Potential Impacts. <https://doi.org/10.5194/esd-2019-15>.
2. Mylostyyvi, R., & Izhboldina, O. (2019). Climate assessment in modern sustainable cattle barns using temperature-humidity index. *New Stages of Development of Modern Science in Ukraine and EU Countries*. <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-15-0-134>.
3. Vasilenko, T. O., Milostiviy, R. V., Kalinichenko, O. O., Gutsulyak, G. S., & Sazykina, E. M. (2018). Influence of high temperature on dairy productivity of Ukrainian Schwyz. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies*. 20(83). 97–101.
4. Vasilenko, T., Milostiviy, R., Kalinichenko, A., & Milostiva, D. (2018). Heat stress in dairy cows in the central part of Ukraine and its economic consequences. *Social and economic aspects of sustainable development of regions. Monograph. Opole*, 128–135.
5. Mylostyyvi, R., & Chernenko, O. (2019). Correlations between Environmental Factors and Milk Production of Holstein Cows. *Data*, 4(3), 103. <https://doi.org/10.3390/data4030103>

УДК: 636.32/38.082

Султанов Б.К., студент IV курса направления подготовки «Технология производства и переработки продукции животноводства»

*Научный руководитель – Кулатаев Б. Т., кандидат с.-х. наук, профессор
Казахский национальный аграрный университет, г.Алматы, Казахстан*

ОСОБЕННОСТИ РОСТА И РАЗВИТИЯ БЫЧКОВ ГЕРЕФОРДСКОЙ ПОРОДЫ

Актуальность Одним из ключевых показателей экономического потенциала страны является состояние сельского хозяйства. Поэтому каждое государство, ориентированное на устойчивое развитие, всецело старается поддерживать свое аграрное производство и содействует его экспортным возможностям. Форсировать свои усилия в этом направлении заставляют и некоторые утверждения о возможном глобальном продовольственном кризисе.

Развивать мясное скотоводство необходимо как за счет расширенного воспроизводства разводимых отечественных пород мясного скота, так и за счет организации научно-обоснованной технологии выращивания ремонтного молодняка.

Целью работы исследования являлось изучение особенностей роста и развития бычков герефордской породы, в зависимости от возраста и линейной принадлежности. В задачи исследования входило изучить, рост и развитие бычков до 18-и месячного возраста, определить характер взаимосвязей, установить экономическую эффективность выращивания бычков

Методы исследования: Объектом и материалом исследования являлись бычки чистопородной герефордской породы 2014 года рождения. Во всех опытах животных содержали по технологии, принятой в мясном скотоводстве.

Хорошо налаженный в хозяйстве зоотехнический учет позволил нам получить исчерпывающую информацию по племенным и продуктивным качествам животных. Материалом для анализа селекционно-племенной работы с